

Nebojme sa pestovať figovník

Figovník je jedna z drevín ktoré je možné úspešne pestovať i v našich podmienkach. Je možné ho pestovať na miestach chránených predovšetkým pred zimnými mrazivými vetrami. Jeho pestovanie vo vyšších polohách je komplikovanejšie nakoľko ho mrazy často poškodzujú. Dobrým spôsobom je jeho pestovanie vo väčších kontajneroch ktoré v zimnom období prenášame do chránených priestorov – do interiéru.

Pestovanie figovníka

Rastliny obsahujú biely lepkavý latex, ktorého súčasťou je aj kaučuk. Na pokožku pôsobí dráždivo.. Figovník je opadavý ker prípadne menší strom. U nás sa pestujú aklimatizované partenokarpické odrody, ktoré dorastajú do výšky dva až tri metre.

Plody vyrastajú po jednom v pazuchách listov bez zjavného kvitnutia. V závislosti od mikroklimatických podmienok dozrievajú približne o tri mesiace, čiže od polovice augusta do jesene. Vývin plodov z letnej rastovej fázy sa na jeseň zastaví a v priebehu zimy zmrznú. Na rastlinách pestovaných v kontajneroch dozrievajú dve úrody.

Je to jednodomá alebo dvojdomá rastlina, čo znamená, že na jednej rastline sú piestikové kvety, na druhej tyčinkové, prípadne obidva druhy kvetov sú na jednej rastline. Má však pomerne komplikované opelovacie pomery. Opelenie piestikových kvetov totiž zaobstaráva hmyz, ktorý u nás nežije. Preto si na pestovanie vyberáme také druhy, ktorých plody sa vytvárajú bez opelenia – partenokarpicky. Plody sú guľovité až hruškovité, fialovočervenej farby.

Bežne tvorí každoročne tri násady kvetov. Pôvodne existovali len druhy, ktoré rodili iba po opelení hmyzom. Vyšľachtili sa aj odrody rodiace bez opelenia bezsemenné plody. Tie však nedosahujú chuťovú kvalitu opelených. Je zaujímavé, že figy dokáže opeliť len jeden druh hmyzu, a to drobná osička hrnčiarka figová, ktorej vývoj sa odohráva vo vnútri spočiatku dutej figy, v ktorej i prezimuje. Táto zimnojarná úroda fig dáva tzv. „kozie“ figy, ktoré sú nejedlé. Letná a jesenná úroda však bývajú bohaté. Strom rodí viac ako 50 rokov a v optimálnych podmienkach dá 50-120 kg fig. Súžitie figy s osičkou hrnčiarkou je veľmi úzko späté. Osička nakladie vajíčka len do samčích kvetov, ktoré sú vo vnútri dutej figy a zahynie. Larvy sa živia obsahom kvetného semenníka. Vyvinuté samčeky sa prehryzú von a keďže samičky to nedokážu, samčekovia, ako galantní ženisi, im pomôžu. Ihneď ich oplodnia a zahynú. Samičky, hľadajúc samčie kvety na znesenie vajíčok, roznesú peľ a oplodnia samčie kvety. Tento cyklus sa do roka trikrát opakuje. Toto malé tajomstvo prírody vedci odhalili až v 19. storočí. To bol dôvod, prečo vysadené figové háje fig dovezených do Ameriky spočiatku nerodili. Jednoducho chýbal opelovač.

Výsadba

Do voľnej pôdy vysádzame dvoj až trojročné rastliny, pretože jedno a dvojročné drevo veľmi ľahko namŕza a pri nepriaznivejších podmienkach by sme mohli o rastlinu veľmi rýchlo prísť. Staršie rastliny vydržia obyčajne bez poškodenia mrazy -10 až -15 °C. Pri väčších mrazoch zvyknú namŕzať

jednoročné konáre čo sa však na úrodách obyčajne nijako negatívne neprejaví. Je známych i veľa prípadov že v tuhších zimách zmrzne celá nadzemná časť avšak koreňový systém obyčajne prežije. V nasledujúcom roku vypučia od koreňa a o rok neskôr znovu rodia. Boli však aj také zimy, kedy nasadené plody prezimovali a na jar pokračovali v raste. Figovníku vyhovuje slnečná a výhrevná poloha, vysádzame ich na miesta chránené od vetrov. Slnečný úpal mu neškodí zvlášť pokiaľ ma dostatok vlhky čo je možné zabezpečiť vhodnou a primeranou zálievkou. Figovníky vysadené celoročne je vhodné chrániť pre mrazmi obalením kmeňa a prikrytím pôdy pod ním vrstvou slamy, čečiny a pod.

Figovník pestovaný v kontajneri presádzame prvých päť rokov vždy na jar. Použijeme zmes záhradnej pôdy, kompostu a piesku v pomere asi 2:1:0,5, ktorá má mať neutrálnu reakciu. Nezabúdame na primiešanie vhodného zásobného hnojiva. V ďalších rokoch presádzame v troch až štvorročných intervaloch. Pritom nemusíme použiť vždy väčší kontajner, ale časť koreňov aj so zeminou po celom obvode odrežeme a do rovnako veľkého kontajneru doplníme čerstvú zeminu. Rastlinu pestovanú v kontajneri môžeme prihnojovať každé dva týždne až do augusta tekutou hnojivou zálievkou. Figovník s nasadenými plodmi môže následkom nedostatku vlhky plody zhodiť. Rastlinu v kontajneri zalievame až po miernom presušení povrchu zeminu. Škodí mu aj dlhodobá rozbahnená pôda. Rastlinu vo voľnej pôde zalievame do augusta počas rastu plodov len pri nedostatku dažďov. Pri dlhodobom premokrenej zemine v čase dozrievania plodov tieto praskajú.

Rez

Rezom docielime požadovanú veľkosť i tvar rastliny a predovšetkým pravidelnú úrodu. Figovník znáša rez veľmi dobre a následne bohato rozkonáruje. Nerezané rastliny majú riedke a príliš dlhé prírastky a až v neskorších rokoch sa tvoria kratšie. Preto v prvom roku po rozmnožení skrátime v predjarí hlavný výhonok na päť až šesť púčikov.

Figovník najčastejšie pestujeme vo forme kra pretože veľmi intenzívne rozkonáruje a pestovanie vo forme stromčeka na kmeni vyžaduje veľa trpezlivosti a starostlivosti.

Rastlinu v kontajneri môžeme rezať rovnako, ale pre udržanie menšieho vzrastu a bohatej rodivosti je vhodný nasledovný rez, ktorý vykonávame až po výchovnom reze: na konárikoch s vyrastajúcimi plodmi odstránime – vylúpne terminálny a všetky bočné púčiky okrem dvoch spodných. Po zobrať úrody tieto odrodene konáriky odrežeme. Medzičasom z dvoch spodných púčikov vyrástli nové konáriky s plodmi, ktoré zrežeme počas rastu za tretím až štvrtým plodom. Na jar jeden z dvoch konárikov odstránime a druhý skrátime na jeden až dva púčiky. Celý cyklus rezu môžeme každoročne opakovať.

Choroby a škodcovia

Chorobami u nás figovníky netrpia. V nevetranom skleníku sa občas môžu na mladých rastlinách objaviť molice. Na praskajúcich plodoch môžu škodiť mravce a osy, ktoré láka sladká vôňa dužiny.

Pestovanie figovníka môžeme len odporúčať i napriek ťažkostiam ktoré sa môžu pri pestovaní tejto subtropickej rastliny v našich podmienkach. Rastliny sa nám odmenia bohatou násadou a chutnými plodmi.

Sledujte našu stránku, postupne tam budú pribúdať i návody a texty ako pestovať a ošetrovať rastliny ako i dôležité informácie ktoré Vám pomôžu ľahšie zvládať všetky práce v záhrade a vyhýbať sa všetkým problémom